

'A Streetcar Named Desire':

Klassieker met eigen smoel

Na het verspillen van het familiekapitaal, een ongelukkig verlopen huwelijk en een verhouding met een minderjarige vlucht lerares Blanche naar het huis van haar zus en zwager, waar ze voor onbepaalde tijd haar intrek neemt.

Jong regietalent krijgt onder de noemer TA-2 (een initiatief van Toneelgroep Amsterdam/Toneelschuur Producties) de kans om hun talent verder te ontwikkelen. Eric de Vroedt koos voor 'A Streetcar Named Desire' (1947) van Tennessee Williams en het is hem gelukt om deze klassieker een heel eigen smoel te geven.

In een deprimerend flatje (door Maze de Boer met oog voor detail ingericht) ergens drie hoog achter in Amsterdam ademt alles naargeestigheid. Men zit hier voortdurend op elkaars lip. Lastig voor iemand als Blanche die graag haar eigen realiteit schept. Tamar van den Dop is op dreef en roept als de aanstellerige hysterica aanvankelijk vooral irritatie op. Je vraagt je af waarom haar zus Stella (mooi en lekker nuchter gespeeld door Janni Goslinga) zoveel van deze drankzuchtige 'dramaqueen' pikt. De verklaring daarvoor zit in uiteraard in hun bloed-

band, door De Vroedt slim verpakt in een eigen idioom dat de zusjes onderling hanteren.

De rechtlijnige zwager Stanley, die vanaf het eerste moment de confrontatie met Blanche zoekt, is door De Vroedt omgedoopt tot Marokkaanse immigrant (oorspronkelijk een Pool). Hoewel Mohammed Azaay zijn rol prima speelt, is het jammer dat hij geen greintje sympathie weet op te wekken. Hij slaat zijn vrouw, kan zijn driften niet bedwingen en gaat volledig zijn eigen gang. De scène waarin hij Stella duidelijk maakt dat hij toch echt de baas in huis is, is ronduit dreigend.

Het stuk ontrolt zich in volle vaart en lijkt in eerste instantie vrij luchtig en weinig genuanceerd. Hier wordt simpelweg een asociaal milieu neergezet, waarbij alle vooroordelen weer eens worden

bevestigd. Na de pauze weet De Vroedt dat alsnog knap om te buigen en krijgt het stuk iets beklemmends. Van den Dop ontroert dan door van Blanche een geknakte vrouw te maken, die steeds vaker kopje onder gaat in haar eigen fantasiewereld. En ook de manier waarop de overige personages daar mee omgaan raakt. Tijdens het slotapplaus slaak je dan ook een zucht van verlichting, simpelweg omdat je eigen leven er een stuk rooskleuriger uitziet dan dat van deze mensen.

Esther Kleuver

www.toneelgroepamsterdam.nl

■ **Blanche (Tamar van den Dop), met op de achtergrond haar zus Stella (Janni Goslinga).**

FOTO: SANNE PEPER